

Asia: VN/18153/2021

Lausuntopyyntö koskien Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan valtion maalle perustettavia luonnonsuojelualueita

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Vastaanottaja: Ympäristöministeriö

Viite: Diaarinumero VN/18153/2021

Lausunnon antaja: Tornator Oyj

Tornator Oyj kiittää mahdollisuudesta antaa lausunnon Pohjois-Pohjanmaalle perustettavista luonnonsuojelualueista.

Yleistä

Tornator Oyj on Euroopan johtava kestävänsä metsätalouteen erikoistunut yhtiö ja Suomen suurin yksityinen metsänomistaja. Yhtiö omistaa metsiä Suomen (n. 637 000 ha) lisäksi Virossa ja Romaniassa. Yhtiön toimintamalli perustuu vastuulliseen metsien käyttöön sekä vahvaan ympäristöosaamiseen ja digitalisaation hyödyntämiseen. Yhtiön ydintoimintaa ovat kestävä metsätalous, metsien osto ja vuokraus sekä metsänhoitopalvelut. Pääliiketoiminnan ohella yhtiö luovuttaa ja vuokraa erilaisia käyttöoikeuksia alueisiinsa, kehittää tuulivoimahankkeita sekä myy laadukkaita rantatontteja ja maa-aineksia.

Vastuullisuus

Sidomme taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun kiinteäksi osaksi liiketoimintaamme. Yhdistämme kannattavan metsätalouden talousmetsien luonnonhoitoon, suojelemme arvokkaita elinympäristöjä ja huolehdimme työllistävyydestä. Näin edistämme ympäristöarvoja, luonnon

monimuotoisuutta ja ihmisten hyvinvointia koko vaikutuspiirissämme sekä täytämme lainsäädännön sekä sidosryhmiemme odotukset.

Hoidamme metsiämme kestävän metsätalouden periaatteiden mukaisesti ympäristörasituksia minimoiden ja metsäluonnon monimuotoisuutta turvaten. Sovitamme yhteen eri maankäyttömuotoja. Yhtiön Suomessa sijaitsevat metsät ovat sertifioitu PEFC-järjestelmän (PEFC-sertifiointitodistus) sekä FSC®-järjestelmän mukaan (FSC-sertifiointitodistus). Lisenssikoodi: FSC-C123368

Pohjois-Pohjanmaa:

Yhtiöllä on Pohjois-Pohjanmaalla maaomaisuutta yhteensä n. 48 000 ha. Alueet sijaitsevat osin myös tulevien suojelualueiden läheisyydessä. Yhtiön maa-alueiden metsästysoikeudet on perinteisesti vuokrattu paikallisille, alueilla pitkään toimineille metsästysseuroille. Lisäksi yhtiön alueilta on vuokrattu käyttöoikeuksia eri toiminnoille, mm. virkistyskäyttöön. Yhtiö on saanut Pohjois-Pohjanmaan alueen sidosryhmiltään huolestunutta palautetta vireillä olevan asetusluonnoksen metsästystä koskevista, osin tiukoista rajoituksista ja sen seurauksena olemme tutustuneet asetuksen ja muistioloennosten sisältöön ja lausumme niistä seuraavaa:

Muistioloennoksen kohdassa ”4.2 Valtioneuvoston asetuksella säädettävät poikkeukset rauhoitusmääräyksiin” mainitaan:

”Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan valtioneuvoston asetuksella perustettavat luonnonsuojelualueet ovat pääosin laajoja, syrjäisiä alueita, joilla yleinen virkistyskäyttö on verraten vähäistä erityisesti kesäkauden ulkopuolella. Alueiden laajuudesta johtuen perustettavat luonnonsuojelualueet muodostavat merkittävän osan paikallisten metsästysseurojen käytössä olevasta metsästysalueesta. Suojelualueiden perustaminen siten, että ainoastaan hirvenajo olisi mahdollista, olisi laajoilla suojelualueilla käytännössä mahdotonta. Nämä seikat puoltavat hirvenmetsästyksen laajaa sallimista Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelualueilla. Osalla asetuksella perustettavista suojelualueista on hirven metsästyksen lisäksi huomattavaa merkitystä pienriistan, erityisesti metsäjäniksen ja eräiden metsäkanalintujen metsästyksessä.

Suojelualueiden metsästystä koskevat linjaukset on sovitettu noudattamaan valtioneuvoston Pohjois-Pohjanmaan maakunnan eteläosien luonnonsuojelualueista antamassa asetuksessa (644/2017) tehtyjä ratkaisuja, koska maantieteellisesti nyt perustettavat suojelualueet ovat hyvin lähellä kyseisellä asetuksella perustettuja suojelualueita ja luonteeltaan saman tyyppisiä”

Asetusluonnoksessa hirven metsästys on kuitenkin sallittu vain osalle luonnonsuojelualueista. Hirvieläimet aiheuttavat merkittäviä vahinkoja maa- ja metsätaloudelle sekä liikenteelle. Tämän johdosta hirvikannan ja muidenkin hirvieläinten kannan suunnitelmallinen sääntely on välttämätöntä. Hirven metsästys tulee sallia mahdollisemman laajana kaikilla luonnonsuojelualueilla. Koska hirvenmetsästyslupien saaminen edellyttää metsästysoikeutta laajalle yhtenäiselle alueelle, voi metsästysmahdollisuuden poistaminen suojelualueilla johtaa siihen, että mahdollisuus lupien saamiselle vaikeutuu tai jopa kokonaan poistuu myös luonnonsuojelualueen ulkopuolisilta alueilta.

Näin on suurena vaarana se, että alueille muodostuu metsästämyttömyyden takia hirvikannan tihentymäalueita. Muutenkin metsästysalueiden pirstoutuminen vaikeuttaa suuresti metsästyksen toteutusta ja paikallisten seurojen toimintaa. Hirvikannan säätelyä tulee pystyä toteuttamaan mahdollisimman tehokkaasti ja monipuolisesti kaikilla alueilla.

Asetusluonnoksessa metsästys on sallittu ainoastaan hirvella. Metsästysoikeus tulisi mahdollistaa myös ainakin metsäkauriille sekä valkohäntäpeuralle. Kyseiset lajit aiheuttavat hirvivahinkoihin rinnastettavia vahinkoja maa- ja metsätaloudelle sekä liikenteelle. Lisäksi ilmaston lämpeneminen tulee todennäköisesti lisäämään kaikkien hirvieläinlajien esiintymistä myös Pohjois-Pohjanmaan maakunnan alueella.

Asetusluonnoksessa ei huomioida kanadanmajavan metsästystä. Kanadanmajava aiheuttaa merkittäviä vahinkoja maa- ja metsätaloudelle, eivätkä vahingot tule pysähtymään perustettavien suojelualueiden rajoille. Kanadanmajavan metsästäminen tulee mahdollistaa suojelualueilla. Kyseessä ei ole suojeltava laji vaan itse asiassa vieraslaji.

Pienpetojen metsästys ja haitallisten vieraslajien pyynti on luonnonhoitoa, joka parantaa uhanalaisten lajien lisäksi riista- ym. muiden eläinlajien elinvoimaisuutta. Asetusluonnoksessa ketun metsästys ja haitallisten vieraslajien pyynti on rajattu koskemaan vain osaa luonnonsuojelualueista. Pienpetojen ja tulokaslajien (Villisika) metsästys tulisi sallia kaikilla alueilla ja riistakeskuksen määrittämällä aikarajauksilla. Haitallisten vieraslajien (Minkki ja supikoira) pyynti tulisi sallia kaikilla alueilla ympärivuotisenä.

Muistioluonnoksen mukaan alueet ovat syrjäisiä ja niiden muu virkistyskäyttö on vähäistä ja pienriistan metsästyksellä on alueilla huomattavaa merkitystä, erityisesti metsäjäniksen ja metsäkanalintujen metsästyksessä. Asetusluonnoksessa on kuitenkin rajattu metson, teeren, metsäjäniksen ja rusakon metsästysoikeus vain osalle luonnonsuojelualueista. Metso, teeri, metsjäni ja rusakko ovat yleisiä ja hyvinvoivia riistalajeja, joiden merkitys metsästäjille on erityisen suuri. Valmisteilla olevat luonnonsuojelualueet, joissa metson, teeren, metsäjäniksen ja rusakon metsästys ei ole asetuksessa sallittua, asettaa eri luonnonsuojelualueet, alueiden metsästäjät luontoharrastajina ja metsästysseurat paikallisina toimijoina epätasa-arvoiseen asemaan. Kyseiset luonnonsuojelualueet ja niiden käyttäjät asettuvat myös kunta- ja maakunta tasolla epätasa-arvoiseen asemaan verrattuna aiemmin perustettuihin luonnonsuojelualueisiin (644/2017), joissa rajoitukset ovat lievempiä ja lajien metsästys mahdollista. Uusilla perustettavilla luonnonsuojelualueilla tulee pystyä yhteensovittamaan luonnonsuojelu ja pienriistan metsästys yhtenä luontoharrastuksen muotona. pienriistan metsästys on paikallisille merkittävä virkistysmuoto ja turhat rajoitukset tulevat rajoittamaan virkistyskäyttöä merkittävästi.

Asetusluonnoksen mukaiset, mutta muistioluonnoksesta poikkeavat esitykset metsästysoikeuksien rajoituksiin saattavat vaikuttaa yksityisten maanomistajien suhtautumiseen uusien luonnonsuojelualueiden perustamiseen. Tällä voidaan olettaa olevan haitallinen vaikutus alati kasvavien suojelutavoitteiden saavuttamiseen.

Kiinteässä yhteistyössä ympäristöviranomaisten kanssa Tornator Oyj sopii luonnonsuojelulain mukaisten vapaaehtoisten suojelualueiden perustamisesta yhtiön alueille ja luovuttaa kiinteistöjään

tai niiden osia valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin. Vuositasolla luonnonsuojelulain mukaisia rauhoitussopimuksia toteutetaan merkittäviä määriä. Yhtiön maille perustettavilla luonnonsuojelualueilla metsästysoikeus lähes poikkeuksetta säilyy ilman muutoksia tai rajoituksia. Hirvieläinten metsästysoikeuden sallimisella mahdollistetaan maa- ja metsätalouteen sekä liikenteeseen kohdistuvien vahinkojen suunnitelmallinen minimointi. Pienriistan metsästysoikeudella on myös suuri merkitys paikallisten sidosryhmien kanssa tehtävälle yhteistyölle. Metsästysmahdollisuus luonnonsuojelualueilla motivoi ja aktivoi seurojen jäseniä tärkeään luonnonhoitotyöhön, kuten pienpetojen metsästykseen, haitallisten vieraslajien pyyntiin ja muuhun riistanhoitotyöhön.

Perustuen yhtiön pitkäaikaiseen kokemukseen ja yhteistyöhön ympäristöviranomaisten, metsästäjien ja muiden sidosryhmien kanssa Tornator Oyj pyytää ottamaan huomioon tässä lausunnossa esitetyt seikat.

Tornator Oyj

Haakana Tuomo
Tornator Oyj